

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060203

DOM
2022-10-05
Stockholm

Mål nr
M 14030-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-11-22 i mål nr M 1167-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Nybro kommun

Motpart

Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun

SAKEN

Föreläggande att vidta bullerbekämpande åtgärder på fastigheten A i Nybro kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och byggnämnden i Nybro kommuns föreläggande den 8 december 2020, dnr MY-2015-28, att vidta bullerbekämpande åtgärder.

Dok.Id 1851856

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nybro kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska fastställa länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens föreläggande.

Miljö- och byggnämnden har motsatt sig ändring.

Parterna har anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan om och i vilken utsträckning bullerdämpande åtgärder ska vidtas har prövats av Mark- och miljööverdomstolen vid ett flertal tillfällen (se t.ex. MÖD 2007:16 och MÖD 2008:27 samt Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 februari 2022 i mål nr M 13482-20). Av dessa avgöranden framgår att utgångspunkten vid prövningen bör vara att bullernivåerna inte ska vara högre än vad som motsvarar en god miljö.

En god miljö har ansetts motsvara de riktvärden för ny- och ombyggnationer som framgår av infrastrukturpropositionen (prop. 1996/97:53). Dessa anges till 55 dB(A) som ekvivalentnivå utomhus vid fasad, 30 dB(A) som ekvivalentnivå inomhus och 45 dB(A) som maximalnivå inomhus nattetid. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, FoHMFS 2014:13, innehåller i huvudsak motsvarande riktvärden. När det gäller befintliga miljöer som exponeras för vägtrafikbuller anges att åtgärdsprogram i en första etapp ska omfatta de fastigheter där bullernivån utomhus uppgår till 65 dB(A) eller mer som ekvivalentnivå (se prop. 1996/97:53 s. 43 f.). Anledningen till detta är att behovet av åtgärder är mycket omfattande och de mest utsatta bostäderna måste prioriteras. Endast i särskilda fall kan det finnas anledning att överväga bullerdämpande åtgärder vid lägre bullernivå (se MÖD 2000:32).

Enligt bullerutredningen på aktuell fastighet uppgår den ekvivalenta ljudnivån inomhus till 35 dB(A) i finrum på bottenvåningen respektive 37 dB(A) i rum på övervåningen och den maximala ljudnivån nattetid till 47 dB(A) respektive 49 dB(A) i

dessa rum. Den ekvivalenta ljudnivån utomhus uppgår till 63 dB(A) vid fasad mot Storgatan respektive 60 dB(A) vid fasad mot Grönvägen.

Av bullerberäkningarna framgår således att den ekvivalenta ljudnivån utomhus underskrider 65 dB(A). Fastigheten omfattas därför inte av den första etappen i åtgärdsprogrammet i infrastrukturpropositionen. Några särskilda skäl att ändå förelägga om bullerdämpande åtgärder har inte framkommit. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska därför nämndens föreläggande upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Marianne Wikman Ahlberg och Li Brismo, referent, samt tekniska rådet Kerstin Gustafsson.

Föredragande har varit Peder Mühlenbock.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-11-22
meddelad i
Växjö

Mål nr M 1167-21

PARTER

Klagande

Nybro kommun, Miljö- och
byggnämnden

Motpart

Nybro kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut från den 18 februari 2021 i ärende nr 505-491-2021, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att vidta bullerbekämpande åtgärder på fastigheten A, Nybro kommun

DOMSLUT

Med ändring av Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut fastställer mark- och miljödomstolen Miljö- och byggnämnden i Nybro kommuns beslut från den 8 december 2020 (Dnr MY-2015-28).

BAKGRUND

Miljö- och byggnämnden i Nybro kommun (nämnden) beslutade den 8 december 2020 att förelägga Nybro kommun att senast 6 månader efter att beslutet vunnit laga kraft vidta bullerbekämpande åtgärder på fastigheten A i Nybro kommun, så att ljudet från vägtrafiken inomhus uppgår till högst 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå och 45 dB(A) maximal ljudnivå. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Kalmar län (länsstyrelsen), som upphävde nämndens beslut.

Länsstyrelsens beslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas.

Till stöd för sin talan har nämnden anfört i huvudsak följande. De förelagda bullerdämpande åtgärderna är rimliga med hänsyn till kostnaderna i förhållande till miljönyttan (9 kap. 3 § miljöbalken). Av utförd bullerutredning på fastigheten A framgår att den ekvivalenta ljudnivån vid fasad mot Storgatan är 63 dB(A) respektive 60 dB(A) vid fasad mot Grönvägen. Den maximala ljudnivån vid fasad nattetid är 75 dB(A) respektive 72 dB(A) vid fasad mot Storgatan respektive fasad mot Grönvägen. Av rapporten framgår att ekvivalent nivå inomhus uppgår till 35 dB(A) respektive 37 dB(A), samt 47 dB(A) respektive 49 dB(A) maximalnivå i finrum på bottenvåning respektive rum på övervåningen. Enligt bullerutredningen kommer fem av de tunga fordonen som passerar varje natt ge en högre ljudnivå än de ovan redovisade maximala nivåerna.

Infrastrukturpropositionen (prop. 1996/97:53) anger följande riktvärden för trafikbuller som normalt inte bör överstigas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur:

30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus, 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid,

55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad),

70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till fasad.

Folkhälsomyndigheten har antagit allmänna råd om buller inomhus som ger rekommendationer till stöd för tillämpningen av 9 kap. 3 § miljöbalken. De allmänna råden ger riktvärden för när buller bör bedömas som en olägenhet för människors hälsa. Riktvärden är 45 dB(A) maximal ljudnivå och 30 dB(A) för ekvivalent ljudnivå. Enligt Svea hovrätts dom i mål 9655-15 ger

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus vägledning för vad som ska anses som en god miljö oavsett vilken typ av bullerkälla det är fråga om.

Länsstyrelsen motiverar sitt beslut, med hänvisning till ett antal domar, som visar i vilken utsträckning en verksamhetsutövare är skyldig att vidta bullerdämpande åtgärder har prövats i praxis vid ett flertal tillfällen (se bland annat MÖD 2007:16, MÖD 2008:27 samt Mark- och miljööverdomstolens domar den 27 mars 2018 i mål nr M 3200-17 och 12 september 2018 i mål nr M 6855-17). Av praxis framgår sammanfattningsvis att det generellt sett finns ett behov av att åtgärda trafikbuller i samhället och att utgångspunkten bör vara att bullernivåerna inte ska vara högre än vad som motsvarar en god boendemiljö. En god boendemiljö har ansetts motsvara de riktvärden för ny- och ombyggnationer som framgår av Infrastrukturpropositionen.

Motivering till överklagandet

Enligt utredningen är den ekvivalenta ljudnivån inomhus 35 dB(A) respektive 37 dB(A) i finrum på bottenvåning respektive rum på övervåningen. Den maximala ljudnivån vid fasad nattetid är 75 dB(A) respektive 72 dB(A) vid fasad mot Storgatan respektive fasad mot Grönvägen. Den maximala ljudnivån inomhus nattetid beräknas vara 47 dB(A) respektive 49 dB(A) i finrum på bottenvåning respektive rum på övervåning. Genomsnittet av antalet tunga fordon som passerar fastigheten mellan klockan 22:00 och 06:00 är 11 lastbilar och 3 långtradare på Storgatan. Enligt rapporten innebär det att ljudnivån inomhus beräknas vara högre än 45 dB(A) vid 14 tillfällen per natt.

Det är ljudnivåer som är betydligt högre än den i dom M 6855-17 som länsstyrelsen hänvisar till. Nämnden anser att det finns omständigheter i detta fall som medför att åtgärder för bullerbegränsning ska vidtas.

- Fastigheten är belägen i en korsning mellan två gator, varav den ena har påfart i en uppførsbacke. Det innebär att det blir många starter med hög acceleration.
- Nedsättningen av hastigheten från 50 km/h till 40 km/h har i praktiken inte inneburit någon reducering av bullernivåerna. De flesta fordon får numera köra på en lägre växel, vilket ger ett högre varvtal än tidigare.
- Fastighetsägaren är 81 år, vilket gör att nattsömnen lättare störs av buller.
- Vetenskapliga studier visar att risken att drabbas av en stroke när man är över 65 år ökar med 27 procent för varje 10 extra decibel trafikbuller kring bostaden. Det verkade som att riskökningen ännu mer vid bullernivåer över 60 decibel alldeles utanför ytterdörren.

Ärendet har varit hos mark- och miljödomstolen tidigare (mål nr M 6661-18). Anledningen till att det kommer tillbaka är att Mark- och miljööverdomstolen beslutat att dåvarande myndighetsnämnden hade förelagt fel juridisk person. Föreläggandet var då riktat mot teknik- och samhällsbyggnadsnämnden trots att det är Nybro kommun som är väghållare. Sakfrågan är inte förändrad, bara vem föreläggandet rikas mot.

Nybro kommun har motsatt sig det som yrkas och har anfört i huvudsak följande.

Bullernivåerna underskrider 65 dB(A) vid fasad, vilket är det riktvärde som Naturvårdsverket angett som åtgärdsnivå vid äldre befintlig miljö. Efter genomförd hastighetssänkning på kommunens gator, från 50 till 40 km/h, har bullernivåerna vid fastighetsfasad reducerats från 63,7 dB(A) till 61,5 dB(A) på nämnda fastighet. Det finns således ingen grund för åtgärdande.

Behov av åtgärder för bullernivåer utomhus vid fasad finns när gränsvärdet överskrider 65 dB(A) ekvivalentnivå för vägtrafikbuller i befintlig miljö enligt infrastrukturpropositionen, 1996/97:53, kap. 4.4.4.

Texten är 20 år gammal, men Naturvårdsverket har i ”Vägledning och riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintliga bostäder” beskrivit hur riktvärden för buller utomhus vid bostäder från väg- och järnvägstrafik bör tillämpas. Vägledningen bygger på efterföljande rättspraxis och anknytande dokument. Enligt vägledningen bör åtgärder övervägas i äldre befintlig miljö om buller från väg utomhus vid fasad uppgår till 65 dB(A). I vissa särskilda fall för ”äldre befintlig miljö” kan åtgärder enligt ett antal rättsfall även behöva övervägas vid lägre bullernivåer. Detta kan exempelvis gälla om störningen även omfattar vibrationer, om störningen kommer från en bangård eller om det är en skola som exponeras. Vid bullerstörning i ”nyare befintlig miljö” finns inte samma åtgärdsnivåer och det finns särskilda regler angående tillsynen enligt miljöbalken. Vid beslutet om detaljplan eller bygglov ska det vid förhöjda bullernivåer göras en bedömning om vilka nivåer som får förekomma med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenheter för människors hälsa. I de fall då det i planbeskrivningen till detaljplan eller i bygglovet har angetts beräknade bullervärden och nivåerna inte överskrider dessa får i normalfallet ytterligare krav inte ställas via tillsyn enligt miljöbalken. Begränsningen i tillsynen enligt miljöbalken gäller nya bostäder i de fall ärenden om detaljplan eller bygglov har påbörjats efter 1 januari 2015.

Nivåer som tillämpas utomhus för att avgöra när skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått i normalfallet behöver övervägas kan sammanfattas i följande tabell. Den maximala nivån 55 dBA för spårbuller gäller inomhus nattetid.

	2015 och framöver "nya bostadsbyggnader" enligt SFS nr 2015:216	1997-2015 "nyare befintlig miljö"	-1997 "äldre befintlig miljö"
Buller från väg, vid fasad	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dBA Leq _{24h}	65 dBA Leq _{24h}
Buller från spår, vid fasad	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dBA Leq _{24h}	55 dBA ^I L _{max} inomhus natt
Buller från väg och spår, uteplats	Se planbeskrivning eller bygglov	55 dBA ^{II} Leq _{24h} 55 dBA ^{III} L _{max}	—

När åtgärder eller andra försiktighetsmått övervägs för att begränsa bullerstörningar ska nyttan av dem vägas mot kostnaderna. Kraven på försiktighetsmått eller åtgärder får inte vara orimliga att uppfylla (2 kap. 7 § miljöbalken).

Gällande regelverk i relation till nämnda fastighet

Naturvårdsverkets skrift är tydlig avseende bullernivåerna. Om bullernivåerna om 65 dB(A) överskrids vid "äldre befintlig miljö" (före 1997) och vägen inte väsentligt byggts om är det väghållarens ansvar att se till att genomföra åtgärder där det är ekonomiskt rimligt.

I detta ärende – om bullervärdena skulle ha överskridits – hade det blivit aktuellt med ett byte från tvåglasfönster till treglasfönster eller komplettering av ett utanpåliggande fönster. En sådan åtgärd uppgår till ca 5 000-10 000 kr per fönster. Vid denna fastighet, A, rör det sig om en kostnad om 40 000 kr vid byte av fönster på fasaderna mot Storgatan och Grönvägen. Skulle man åtgärda varje enskild fastighet utmed hela Storgatan, där bullret ligger över t.ex. 60 dB(A), rör det sig om 13 fastigheter (efter hastighetsreduceringen till 40 km/h). Det finns idag två fastigheter som uppnår ca 61,5 dB(A), de övriga ligger strax över 60 dB(A). Det är inte undersökt om övriga fastighetsägare har utfört egna åtgärder, men med en beräknad kostnad om ca 30 000 kr per fastighet uppskattas de totala kostnaderna till ca 400 000 kr på Storgatan. Utöver det tillkommer fastigheter på andra gator då likabehandlingsprincipen ska råda. Omfattningen för denna kostnad är osäker.

Att urskilja en fastighetsägare och erbjuda denne t.ex. treglasfönster vore att frångå likabehandlingsprincipen, vilket skulle innebära inte bara åtgärder på samtliga

fastigheter där bullernivån ligger under 65 dB(A), utan även åtgärder på andra fastigheter. Gränsdragningen blir otydlig och den är som mest uthållig i sina klagomål får sin vilja igenom. Det är heller inte ekonomiskt rimligt om man utgår från texten i propositionen.

Beaktar man även Naturvårdsverkets skrift från 2017 klargör myndigheten bullernivåerna och anger inga värden inomhus, utan endast den ekvivalenta bullernivån vid fasad och att denna inte bör överskrida 65 dB(A). Naturvårdsverket skriver att i ”särskilda fall kan åtgärder enligt ett antal rättsfall behöva övervägas”, som vid vibrationer eller om det är en skola som exponeras. I detta fall har inga synpunkter inkommit angående vibrationer och byggnaden är ingen skola utan en äldre bostadsfastighet, från 1910. Fastigheten är byggd före våren 1997 och utbyte av äldre fönster bör tillhöra det normala fastighetsunderhållet. Vägen har heller inte byggts om eller förändrats förutom att hastighetsbegränsningen har reducerats från 50 km/h till 40 km/h och gatan har asfalterats med polymerasfalt, som är slitstark och reducerar spårbildning och stenlossning, vilka bägge har bullerreducerande egenskaper.

Det ska klargöras att Folkhälsomyndigheten har som central tillsynsvägledande myndighet ansvar för tillsynsvägledning vad gäller hälsoskydd i bostäder och lokaler m.m. enligt 9 kap. miljöbalken. Folkhälsomyndigheten har gett ut allmänna råd om buller inomhus. Enligt råden bör den ekvivalenta nivån 30 dB(A) och den maximala nivån 45 dB(A) underskridas för att undvika att olägenhet för människors hälsa uppstår. Enligt tidigare av Socialstyrelsen framtagen handbok Buller-höga ljudnivåer och buller inomhus (2008) anges att när det gäller buller inomhus från trafik ska riksdagens riktvärden tillämpas, det vill säga riktvärdena i infrastrukturpropositionen 1996/97:53. Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus, FoHMFS 2014:13 är således inte tillämplig i det aktuella målet.

I nämndens motiv till överklagandet anges att ljudnivåerna är högre än i dom M 6855-17. Nybro kommun anför att ljudnivåerna underskrider de riktvärden som Naturvårdsverket anger som åtgärdsnivå vid äldre befintlig miljö och hänvisningar

till ett liknande ärende, MÖD 5958-11, där bullernivåer på en fastighet uppgick till 65 dB(A). Mark- och miljööverdomstolen upphävde föreläggandet för väghållaren då fastigheten inte överskred riktvärdet 65 dB(A) och omfattades således inte av den första etappen i åtgärdsprogrammet i infrastrukturpropositionen.

Nämnden anser även att det finns ytterligare omständigheter som medför att bullerbegränsningar ska vidtas. Fastigheten är belägen i en korsning mellan två gator, varav den ena har uppförsbacke. Det innebär att det blir många starter med hög acceleration. Nedsättning av hastigheten från 50 km/h till 40 km/h har i praktiken inte inneburit någon reduktion av bullernivåerna. De flesta fordon får numera köra på en lägre växel vilket ger ett högre varvtal än tidigare.

Fastighetsägaren är 81 år, vilket gör att nattsömnen lättare störs av buller.

Vetenskapliga studier visar på att risken att drabbas av en stroke när man är över 65 år ökar med 27 procent för varje extra decibel trafikbuller kring bostaden. Det verkade som att riskökningen tog fart ännu mer vid bullernivåer över 60 decibel alldeles utanför ytterdörren.

Nybro kommun menar att bullernivån understiger 65 dB(A) och hänsyn är tagen till att fastigheten ligger vid nämnda plats, i en korsning, och någon väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur har inte utförts på platsen. Bullerberäkningar har utförts enligt gällande beräkningsmodell enligt Naturvårdsverket.

Påståendet från nämnden att nedsättning av hastigheten från 50 km/h till 40 km/h i praktiken inte inneburit någon reduktion av bullernivåerna överensstämmer inte med vedertagna skrifter och rapporter. En sänkning från 50 km/h till 40 km/h medför att ekvivalentnivån minskar med ca 1,4-2,4 dB(A) beroende på andel tung trafik. Även myndigheten Trafikanalys skriver i rapport 2017:6 att sänkt bashastighet i tätort, påverkar körsättet. Ett mjukt körsätt utan kraftiga inbromsningar och accelerationer understöds av en infrastruktur som inte medger höga hastigheter och där trafiken flyter utan alltför många stopp. Ett motiv, förutom trafiksäkerhetsåtgärder, för införandet av "Rätt fart i staden" (hastighetssänkning) i Nybro, var att även reducera bullret i tätorterna.

Att fastighetsägarens ålder uppgår till 81 år medför inte att åtgärd ska vidtas. I vissa särskilda fall kan åtgärder enligt ett antal rättsfall behöva övervägas vid lägre bullernivåer, dvs under 65 dB(A). Detta kan exempelvis gälla om störningen även omfattar vibrationer, om störningen kommer från en bangård eller om det är en skola (se MÖD 2000:32) som exponeras.

Till den vetenskapliga studien som utfördes i Danmark gällande stroke och buller finns inget att invända. Nybro kommun har genomfört en bullerutredning i tätorten och inriktningen i kommunens arbete med att begränsa buller från väg är att följa riktlinjerna och minska bullernivåerna inomhus för dem som bor i befintlig miljö där den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid fasad ligger över 65 dB(A). Nybro kommun arbetar kontinuerligt med att minska bullret, bland annat genom att installera laddstolpar för elbilar, men även ge förutsättningar för rekreation, grönområden och parker, vilket har stor påverkan på hälsan.

Sammanfattning

Behov av åtgärder föreligger inte då bullernivåerna utomhus vid fasaden på nämnda fastighet idag efter sänkt hastighet (40 km/h) uppgår till 61,5 dB(A), vilket är under gränsvärdet 65 dB(A) ekvivalent nivå för vägtrafikbuller i befintlig miljö enligt infrastrukturpropositionen. Utöver det gäller Naturvårdsverkets reviderade skrift från 2017, ”Vägledning och riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid befintliga bostäder”, där de anger att det kan övervägas åtgärder vid vibrationer eller vid skolor om bullernivåerna ändå skulle underskrida 65 dB(A), vilket inte gäller i detta fall. Att frångå likabehandlingsprincipen och hänvisa till en mindre kostnad där man ska behandla varje enskilt fall separat kan och ska inte göras. Som kommun eller annan myndighet ska man utgå från gällande regelverk och praxis.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Frågan som mark- och miljödomstolen har att ta ställning till om bullersituationen på den i målet aktuella fastigheten innebär en sådan olägenhet som avse i 9 kap. 3 § miljöbalken.

Enligt både Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:13) och Infrastrukturpropositionen (prop. 1996/98:53) framgår att buller inomhus som överskrider 30 dB(A) som ekvivalent ljudnivå och 45 dB(A) som maximal ljudnivå bör anses utgöra en olägenhet för människors hälsa. Detta framgår även av Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr M 6855-17 som där uttalade att vid bedömningen av trafikbuller *utomhus*, ska riktvärdena i Infrastrukturpropositionen tillämpas. För bullernivåer *inomhus* ska däremot Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus ge vägledning för vad som ska anses som en god miljö, oavsett vilken typ av bullerkälla som det är fråga om.

Av handlingarna i målet framgår att det har genomförts en bullerutredning på fastigheten A i Nybro kommun. Enligt bullerutredningen uppgick den ekvivalenta ljudnivån inomhus till 35 dB(A) respektive 37 dB(A) i finrum på bottenvåning och rum på övervåning. Den maximala ljudnivån vid fasad nattetid är 75 dB(A) respektive 72 dB(A) vid fasad mot Storgatan respektive fasad mot Grönvägen. Den maximala ljudnivån inomhus nattetid beräknas vara 47 dB(A) respektive 49 dB(A) i finrum på bottenvåning och rum på övervåning. Av handlingarna i målet framgår det vidare att trots bullerreducerande åtgärder i form av bl.a. sänkt hastighet, så har det inte skett någon sänkning av ljudnivån på fastigheten.

Mark- och miljödomstolen kan konstatera att ljudnivån överskrider Folkhälsomyndighetens riktvärden med 5-7 dB(A) och att det därmed får anses föreligga en olägenhet för människors hälsa. Nämnden har således haft fog för att förelägga Nybro kommun att vidta bullerbekämpande åtgärder på fastigheten A. Nämndens beslut är att anse som skäligt och åtgärder i enlighet med detta kan genomföras utan att det innebär orimliga kostnader. Länsstyrelsens beslut ska därmed ändras och nämndens beslut fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD- 02)

Överklagande senast den 13 december 2021.

Karin Fridell

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Fridell, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna Fridh.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.